

Mahidol University

ข่าวสภาคณาจารย์
มหาวิทยาลัยมหิดล

<http://www.senate.mahidol.ac.th>

ISSN 0857-989 x ปีที่ 38 ฉบับ เมษายน พ.ศ. 2555

บรรยายพิเศษ

เรื่อง

“ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21”

โดย

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.เจตนา นาควัชระ
กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ

วันที่ 30-31 มีนาคม 2555

ณ บ้านทิพย์ สวนทอง ตำบลบางพรม

อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

สารจากประธานสภาคณาจารย์

โดย อ.นพ.ภูซงค์ ลิขิตธนสมบัติ

สวัสดีครับ ชาวมหิดลที่เคารพรักทุกท่าน

ประเทศไทยอยู่ในช่วงอากาศเปลี่ยน กำลังเข้าสู่ฤดูฝน ทำให้ท่านอาจไม่สบายได้ กรุณาดูแลสุขภาพของท่าน โดยการนอนหลับพักผ่อนให้พอเพียง ออกกำลังกาย รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และไม่เคร่งเครียดมากนัก จะทำให้ท่านมีสุขภาพที่ดี ไม่เจ็บป่วยง่ายครับ

ขณะนี้ สภามหาวิทยาลัยได้มีสมาชิกใหม่ ซึ่งท่านได้ให้ความรู้และแนวคิดในการทำงานของ

- คณาจารย์ในสถานะครูไว้ดีมาก และสภาคณาจารย์ได้
- สรุปลงสาระสำคัญจากการบรรยายไว้ในชาวสภา
- คณาจารย์ฉบับนี้แล้ว จึงขอเชิญทุกท่านติดตามอ่าน
- บทความดังกล่าวในหน้า 3-5
- ในการประชุมสภาคณาจารย์ที่ประชุมได้มีการ
- พูดคุยถึงปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นคือ จรรยาบรรณและ
- วินัยของบุคลากรในมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งรวม
- ทั้งผู้บริหารและปฏิบัติงาน ซึ่งในบางครั้งอาจก่อ
- ให้เกิดปัญหาในการทำงานได้ อันอาจเนื่องมาจาก
- การขาดความรู้ ความเข้าใจ ทางสภาคณาจารย์จึง
- มีแนวคิดจะจัดสัมมนาในเรื่องดังกล่าว เร็วๆ นี้ ซึ่ง
- จะแจ้งให้ท่านทราบต่อไปครับ

คณาจารย์ (Retreat) เมื่อวันที่ 30-31 มีนาคม 2555 เรื่อง “บทบาทสภาคณาจารย์ กับการทำงานร่วมกับส่วนงานต่างๆ ในมหิดล” โดยได้รับเกียรติจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.เจตนา นาควัชระ กรรมการสภามหาวิทยาลัยมหิดลผู้ทรงคุณวุฒิ บรรยายพิเศษเรื่อง “ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21”

ครบองค์ประชุมแล้วคือ

นายกสภามหาวิทยาลัย
อธิการบดี
ประธานสภาคณาจารย์
นายกสมาคมศิษย์เก่า
ตัวแทนจากคณบดี จำนวน 5 ท่าน
ตัวแทนจากคณาจารย์ประจำ จำนวน 5 ท่าน
ตัวแทนจากผู้ปฏิบัติงานประจำ
ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

สภามหาวิทยาลัยชุดใหม่ คงจะมีนโยบายใหม่ๆ ซึ่งผมจะนำมาถ่ายทอดให้ท่านได้ทราบเป็นระยะๆ ครับ

สภาคณาจารย์ได้จัดการสัมมนาสภาคณาจารย์ (Retreat) เมื่อวันที่ 30-31 มีนาคม 2555 เรื่อง “บทบาทสภาคณาจารย์ กับการทำงานร่วมกับส่วนงานต่างๆ ในมหิดล” โดยได้รับเกียรติจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.เจตนา นาควัชระ กรรมการสภามหาวิทยาลัยมหิดลผู้ทรงคุณวุฒิ บรรยายพิเศษเรื่อง “ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21”

สุดท้ายนี้ อย่าลืมนะครับ เราเป็นส่วนหนึ่งของท่าน หากท่านต้องการถ่ายทอดแนวคิดใดๆ ท่านสามารถติดต่อพวกเราได้ที่ www.senate.mahidol.ac.th หรือ ที่สำนักงานสภาคณาจารย์ได้โดยตรงครับ

ฉบับนี้มีอะไร

สารจากประธานสภาคณาจารย์	2
สรุปการบรรยายพิเศษ เรื่อง “ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21”	3
พุทธวิธีที่จะทำให้รู้ใจคนอื่น	5
นานาน่ารู้จาก บรรณารักษาร	6
ภาพกิจกรรม	7
บรรณารักษารแถลง	8

สรุปการบรรยายพิเศษ

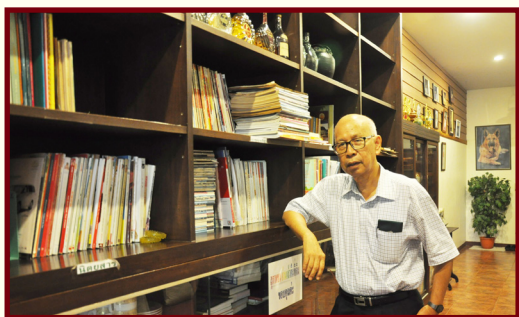
เรื่อง “ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21”

โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.เจตนา นาควัชระ
เรียบเรียงโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรพรรณ สมบูรณ์

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.เจตนา นาควัชระ กรรมการสภามหาวิทยาลัยมหิดลผู้ทรงคุณวุฒิ ได้กล่าวถึงความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ดังนี้

ท่านเริ่มด้วยการ “ไหว้ครู” ซึ่งเป็นประเพณีไทยดั้งเดิม โดยท่านไม่ได้ทำพิธีไหว้ครูอย่างเป็นทางการ แต่เป็นการกล่าวถึงความสำคัญของ “อัมพวา” ดินแดนที่มีประวัติศาสตร์อันเรืองรองและมีความหมายต่อความเจริญรุ่งเรืองของไทยตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี ซึ่งนอกจากจะเป็นสถานที่ประสูติของสิ้นเกล้ารัชกาลที่ 2 แล้ว ยังเป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหาร อีกทั้งความสัมพันธ์ของคนอัมพวา จัดเป็นความสัมพันธ์แนวนอน โดยมีการสานต่อประเพณีและวัฒนธรรม เช่น งานฝีมือ ดนตรี ในบรรยากาศที่เป็นชุมชน ซึ่งถือว่าเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคมไทยได้

ต่อจากนั้น ท่านกล่าวถึง “ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21” ไว้ดังนี้

1. ครูต้องสอนผู้เรียนให้สามารถแสวงหาวิชาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด (lifelong learning) สอนให้นักเรียนรู้จักชวนขวยหาวิชาความรู้ด้วยวิธีการ learning how to learn
2. ครูต้องสอนผู้เรียนให้สามารถทำในสิ่งที่อยากทำและเป็นในสิ่งที่อยากเป็น ซึ่งวิธีการสอนอาจเป็น individual process หรือเป็น interactive process ก็ได้ ที่สำคัญ ครูต้องมีพื้นความรู้ที่เหมาะสมและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง และครูต้องส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน
3. ครูต้องกระตุ้นจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผ่านหลักสูตรพื้นฐานที่ดี เช่น Core Curriculum ของ Harvard University ที่ให้ความสำคัญกับศิลปะแขนงต่างๆ เพราะสิ่งเหล่านี้กระตุ้นจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ โดยในศตวรรษที่ 21 อาจมีการเสริมพลังโดยใช้ ICT

4. ครูต้องสนับสนุนผู้เรียนและประสานให้เกิดการทำงานร่วมกัน ตัวอย่างมูลนิธิ Alexander von Humboldt สนับสนุนการวิจัยโดยเน้นการสนับสนุนคนมากกว่าสนับสนุนโครงการ อันรวมถึงสนับสนุนให้นักวิชาการทำงานร่วมกัน เพื่อเสริมศักยภาพซึ่งกันและกัน นำเอาความสามารถที่หลากหลายมาประสานกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด บทบาทของครูคือ ผู้กำกับ หรือ ผู้ประสาน

5. ครูต้องคำนึงถึง “วิทยาทาน” มากกว่า “ธุรกิจ” แต่ปัจจุบัน กลับมี “วิทยาทาน” ในโลกไซเบอร์ (เช่น ความรู้ใน YouTube หรือ Wikipedia) สถาบันอุดมศึกษากลายรูปไปเป็นธุรกิจ โดยการเอาความรู้มาเป็นสินค้า (เช่น จ่ายครบจบแน่ หรือการทำให้เรียนลอมยทางวิชาการ) ครูต้องปรับเปลี่ยนให้ “วิทยาทาน” กลับมาสู่โลกความจริงให้ได้ รวมทั้งต้องสร้างสัมพันธ์ภาพแนวนอนระหว่างครูกับศิษย์ และศิษย์กับศิษย์ให้เกิดขึ้นให้ได้

6. ครูต้องให้ความรู้ที่ถูกต้องและมีคุณภาพ โดยครูต้องไม่ลืมว่า ความรู้ที่จะให้นักเรียนนั้นน่าจะมีคุณภาพสูงกว่าที่นักเรียนสามารถแสวงหาได้เอง ในแง่นี้ครูในอุดมคติจึงต้องเป็นนักวิจัย และนักคิดชั้นเลิศ

7. ครูต้องมีเกียรติภูมิ มีคุณธรรม ไม่เหยียบย่ำคนอื่นเพื่อให้ตนเองสูงขึ้น และครูต้องทำหน้าที่ครูให้ดีที่สุด แม้ว่าจะมีปัจจัยภายนอกกระทบและมีการแข่งขันที่สูงขึ้น และครูต้องมีจุดยืนของตนเอง

8. ครูต้องวางทางให้ศิษย์ เพื่อให้ศิษย์ได้เติบโตทางวิชาการ โดยท่านได้ยกตัวอย่างอาจารย์ที่ปรึกษาของท่าน ช่วยให้คุณได้ตีพิมพ์วิทยานิพนธ์โดยสำนักพิมพ์ชั้นนำ ซึ่งได้รับความสนใจในระดับนานาชาติสูงมาก เป็นต้น

ในด้านการบริหาร ท่านกล่าวถึงการบริหารสถานศึกษาสอดแทรกไว้ในเนื้อหาต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหาร ก่อนจะสั่งการใดๆ ต้องเห็นความสำคัญของความเป็น “ครู” ไม่ควรให้ครูทำงานที่ “ไร้สาระ/ไร้ประโยชน์”
2. การบริหารงานที่ดี ต้องเอื้อให้ประชาคมนั้นๆ ให้มีความสัมพันธ์แบบแนวนอนให้มากขึ้น
3. ต้องมีธรรมาภิบาล มีการคานอำนาจ และมีการตรวจสอบซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยของรัฐที่ใช้เงินจากภาษีของประชาชน
4. การทำ PA ไม่ควรทำกับหน่วยงาน แต่ควรให้อาจารย์จากหลากหลายสาขามาทำ PA ร่วมกัน

การแก้ปัญหาการทำงานของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. แม้ว่าจะมีองค์กรตรวจสอบแต่ก็ใช้ตัวชีวิตที่ไม่น่าเชื่อถือ และกระบวนการตรวจสอบเท่าที่เป็นอยู่ทำให้เสียเวลามากเกินจำเป็น แต่อาจารย์ก็ต้องทำดั่งนั้น สภาคณาจารย์ต้องมีข้อเสนอแนะในการปรับระบบในส่วนนี้ให้สั้น กระชับ ไม่เสียเวลา
2. อาจารย์ต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบายอันรวมถึงการวางแผนทางที่มุ่งสร้างความแข็งแกร่งทาง “วิชาการ” โดยหลีกเลี่ยงการกำกับให้อาจารย์เสียเวลากับงานที่ไม่ส่งเสริมวิชาการ
3. มีระบบอาจารย์ที่เลี้ยง โดยอาจารย์ที่มีประสบการณ์สูง ต้องช่วยอาจารย์ที่อ่อนประสบการณ์
4. อาจารย์ต้องมีเสรีภาพทางวิชาการ แต่ต้องรู้จักการใช้เสรีภาพนั้นในทางที่เป็นคุณ รวมถึงการรู้จักละและเทศะในการแสดงออกทางความคิด
5. สิ่งที่อาจารย์อาวุโสต้องให้แก่อาจารย์รุ่นหลังคือ “ความรู้และเวลา” เช่น การยอมสละเวลาอ่านผลงาน พูดคุยและถกเถียงในประเด็นวิชาการต่างๆ กับอาจารย์รุ่นน้องและลูกศิษย์ให้มากขึ้น
6. ต้องมีระบบทวิวิจน์ (dialogue) โดยให้อาจารย์ต่างสาขามาสนทนากันเป็นประจำเพื่อให้เกิดความองคฆามทางวิชาการ
7. อาจารย์ต้องร่วมมือกันในการสร้างความแข็งแกร่งให้แก่วงวิชาการไทย เช่น ในกรณีของการสร้างวารสาร อย่างมุ่งแต่ impact factors หรือ

citations เช่น วารสารทางวิชาการบางฉบับที่เป็นของไทย ต้องช่วยกันโอบอ้อมให้อยู่รอดโดยการส่งบทความที่ดีที่สุดไปตีพิมพ์ อย่านเห็นวารสารต่างประเทศดีกว่าเพียงเพื่อหวัง impact factors หรือ citations เท่านั้น

ในตอนท้าย ท่านกล่าวว่าครูจะอยู่คนเดียวไม่ได้ ต้องมีสังคมและมี “เพื่อน” โดยครูต้องมีความเป็นตัวของตัวเอง และในขณะเดียวกันต้องอยู่ร่วมกับคนอื่นให้ได้ มีเมตตาตักกับนักศึกษา ให้เวลากับนักศึกษา และต้องเปลี่ยน “วิทยาทาน” จากโลกไซเบอร์ให้กลับมาสู่โลกแห่งความเป็นจริงให้ได้ การเป็นครูที่ดีต้องพิสูจน์ด้วยการยอมรับจากคนในสาขาและวงวิชาการในวงกว้าง ไม่ได้วัดที่ citations/impact factors หากผลงานของครูสร้างแรงดลใจหรือแรงกระตุ้นให้แก่เพื่อนครู ย่อมได้ประโยชน์มากกว่าการวัดจาก citations และท้ายที่สุด ท่านกล่าวว่า ในยุคนี้ โลกเสมือนจริงมีความสำคัญขึ้นทุกที หากเราสามารถทำให้มนุษย์ได้สัมผัสมนุษย์ด้วยกันแล้ว จะสร้างความมั่นคงทางปัญญาให้เกิดขึ้นได้

ช่วงถาม-ตอบ

1. อยากสอนมากขึ้น ทำงานอื่นให้น้อยลง และมีการพูดคุยระหว่างอาจารย์ให้มากขึ้น แนวคิดนี้จะเป็นไปได้หรือไม่

ตอบ ต้องเข้าใจว่าเราใช้งบประมาณของรัฐ (public money) ซึ่งจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม (public responsibility) เกิดขึ้น ดังนั้น ครูต้องเดินทางสายกลาง หาเวลาที่จะถกเถียงกันในเรื่องที่มีสาระ และทำงานเพื่อส่วนรวมให้พอเหมาะ

มหาวิทยาลัยที่อังกฤษบางแห่งมี collegiate system ซึ่งครู 20 คนจาก 20 สาขาจะไปนั่งรวมกันที่ high table ทุกวันทำงาน สนทนา มา 20 ปี ซึ่งแน่นอนว่าต้องมีความองคฆามทางวิชาการเกิดขึ้น แม้แต่ ศาสตราจารย์ Stephen Hawking ซึ่งพิการก็จะพูดคุยกับผู้ร่วมงานในภาควิชาทุกวัน ด้วยการรับประทานน้ำชาด้วยกันในตอนบ่าย ซึ่งประเทศไทยก็มีการทำเช่นนี้ แต่ไม่ข้ามสาขาวิชา ดังนั้นสภาคณาจารย์อาจทำสิ่งนี้ให้เกิดขึ้นได้ โดยการจัดให้อาจารย์แวะเวียนไปคุยกันข้ามสาขาให้มากขึ้น เพื่อให้

สามารถเชื่อมโลกทางวิชาการและโลกความเป็นจริงได้มากขึ้น

2. ที่ผ่านมามีค่าหน่วยกิตขึ้นตลอดเวลา คนรวยมีโอกาสทางการศึกษามากกว่าคนจน จะทำอย่างไรให้มีวิทยาลัยเกิดขึ้น

ตอบ ความเสมอภาคของโอกาสต้องสร้างให้ได้ ในต่างประเทศจะมีเงินบริจาคเข้ามาในระบบการศึกษาจำนวนมาก เช่น Harvard University มีเงินกองทุนประเภท Endowment เทียบได้กับงบประมาณแผ่นดินประเทศไทย จึงสามารถตอบสนองการศึกษาและให้โอกาสทางการศึกษาได้มากกว่า แต่ประเทศไทยไม่มีชนบของการทำบุญเพื่อการศึกษา มีเพียงการทำบุญสร้างวัด สร้างโบสถ์ จึงควรรณรงค์การทำบุญเพื่อการศึกษาให้มากขึ้น เพราะในขณะนี้สามารถนำไปหักภาษีได้ถึง 2 เท่าของจำนวนเงินที่บริจาค

การทำให้มีวิทยาลัยเกิดขึ้น ทำได้โดยเราเอาตัวเข้าไปมีส่วนทำให้เกิดขึ้นโดยตรง หรืออาจแบ่งเวลาวันละ 5 นาที “คิด/สำนึก” ว่าเราจะทำประโยชน์

อะไรได้บ้างด้วยวิชาของเรา แม้ว่าบางอย่างเราจะลงมือทำไม่ได้ การ “คิด/สำนึก” นั้นก็ถือว่าเป็นการเพียงพอแล้ว

ส่วนการขึ้นค่าหน่วยกิต ขอให้ “สำนึก” ก่อนว่ามีทางอื่นอีกหรือไม่ แล้วจึงแปรสำนึกนั้นเป็นการกระทำต่อไป

3.ระบบการศึกษาในปัจจุบันทำให้นักศึกษาเห็นแก่ตัวมากขึ้น มีการแข่งขันมากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาเป็นปลายทางที่รับนักศึกษาเข้ามาเรียน ควรสอนความเป็นมนุษย์ให้มากขึ้นหรือไม่

ตอบ การปลูกฝังความเอื้ออาทรต่อกันต้องเริ่มต้นที่ครอบครัวและในการศึกษาทุกระดับ ไม่ว่าจะครูในระดับอุดมศึกษาจะสอนวิชาอะไร ก็สามารถใช้กรอบของการเรียนการสอนของตนในการสร้างความสามารถในการทำงานร่วมกัน การคิดร่วมกัน อันจะเป็นการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (ซึ่งไม่ได้หมายถึงการ “เทศน์” ให้นักศึกษาฟัง)

พุทธวิธีที่จะทำให้รู้ใจคนอื่น

โดย อาจารย์บุญมี พวงเพชร วิทยาลัยศาสนศึกษา

คำขวัญมหาวิทยาลัยมหิดล “อดทน อดปรี” แปลว่า “ฟังปฏิบัติต่อผู้อื่น เหมือนดังปฏิบัติต่อตนเอง” หรือ “การเอาใจเขามาใส่ใจเรา” หากทุกคนมีจิตใจเช่นนี้จะทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปอย่างมีความสุข การเอาใจเขามาใส่ใจเราเป็นการแสดงออกถึงจิตใจอันเต็มเปี่ยมไปด้วยความรัก ความเมตตาที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันและทำให้เราเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้อื่นมากขึ้น

ความเข้าใจหัวอกของกันและกันนี้เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำงานและการอยู่ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการอยู่ร่วมกันที่บ้านหรือที่ทำงานก็ตาม หากเราสนใจถึงความรู้สึกของคนอื่นบ้าง ก็จะทำให้โลกนี้น่าอยู่ยิ่งขึ้น และจะทำให้การดำเนินชีวิตประจำวันของเราเป็นไปอย่างมีความสุข ไม่ไปทะเลาะเบาะแว้งกับใคร เพราะเราเข้าใจซึ่งกันและกัน

วิธีการที่จะทำให้เราเข้าใจคนอื่นอาจมีหลายวิธี แต่มีวิธีการอย่างหนึ่งที่น่าสนใจไม่น้อยคือวิธีการของพระพุทธเจ้า ซึ่งท่านได้ตรัสไว้เกี่ยวกับเรื่อง “จริต” อันเป็นวิธีการที่จะทำให้เรารู้พื้นนิสัยหรือพื้นเพจิตมนุษย์เป็นอย่างดี ความรู้นี้จึงเป็นเสมือนเครื่องมือที่จะช่วยทำให้เราขุดลงไปเบื้องลึกของหัวใจคนอื่น ทำให้รู้ว่าจะปฏิบัติต่อคนแต่ละคนอย่างไร เขาชอบหรือไม่ชอบอะไร เป็นต้น

จริตในทางพระพุทธศาสนานั้นแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ ๖ ประเภทด้วยกันคือ ราคะจริต,

โทสะจริต, โมหะจริต, สัทธาจริต, พุทธิจริต และวิตกจริต ตามปกติคนแต่ละคนมักจะมีจริตหลายประเภทอยู่ในตัว แต่ให้สังเกตเอาจริตที่มีลักษณะเด่นชัดเพียงจริตเดียวเท่านั้น ซึ่งแต่ละจริตมีข้อสังเกตดังนี้

คนราคะจริต เป็นคนที่มีความประพฤตินักไปในทางราคะ มีลักษณะเรียบร้อย รักสวยรักงาม รักความสะอาด รักความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นคนมีอุปนิสัยละเอียดละไม ละเอียดอ่อน เจ้าเสน่ห์ เป็นคนโอ้อวด ถือตัว เจ้าแงเจ้าอง ชอบโอ้อ่า หูหรา ชอบแต่งตัว เป็นคนยิ้มแย้มแจ่มใส มักจะเป็นคนพูดจาดี มีน้ำเสียงที่ไพเราะนุ่มนวล พูดไพเราะ ไม่กระโชกโฮกฮาก ไม่พูดให้คนอื่นเจ็บใจ รู้จักระมัดระวังคำพูด มักหลีกเลี่ยงคำพูดที่จะทำร้ายความรู้สึกของคนอื่น และในขณะเดียวกันก็ชอบคำพูดหวานหู ชอบคนมาเอาอกเอาใจ คนราคะจริตจึงไม่ค่อยชอบคำพูดเสียงดัง ไม่ชอบคำพูดที่หยาบคาย เป็นต้น

คนโทสะจริต เป็นบุคคลที่มีความประพฤตินิยมเอียงหรือเน้นหนักไปในทางโทสะ นั่นคือโดยปกติมักจะเป็นคนใจร้อน ใจเร็ว มีความกระด้าง โกรธง่าย มีความริบร้อนอยู่ในใจเป็นปกติ คนประเภทนี้ มักจะพูดเร็ว พูดเสียงดัง ฟังแล้วไม่รู้หู ไม่ไพเราะ ไม่อ่อนหวาน พูดค่อนข้างจะเร็ว การเดินก็เดินแรง ทำงาน

หยาบ ไม่ค่อยมีความละเอียดอ่อนเท่าใดนัก การแต่งตัวก็ไม่ค่อยมีความพิถีพิถันแต่อย่างใด ฉะนั้น อุปนิสัยของคนโทสจริตจึงมักจะมีนิสัยก้าวร้าว โผงผาง มีอารมณ์หงุดหงิด มีอาการกระสับกระส่าย มักโกรธ ผูกอาฆาตพยาบาท หน้าตาไม่แจ่มใสเบิกบาน บางครั้งจึงอาจดูว่าเป็นคนเคร่งขรึม แต่ก็ยังดีที่เป็นคนมีระเบียบวินัยสูง ยึดกฎเกณฑ์เป็นที่ตั้ง เป็นต้น

คนโมหจริต เป็นบุคคลที่มีความประพฤติโง่โง่ไปในทางความหลง งามาย ขาดการพินิจพิจารณา มีความหลงใหลต่างๆ จิตมีติดบอด มีอาการหลงลืมอยู่เป็นนิจ คิดวิเคราะห์ทำอะไรก็ไม่แยบคาย หน้าตามีลักษณะเศร้าๆ ซึมๆ แต่ก็เป็นคนดี ไม่มีพิชภัยกับใคร ชอบสบายๆ ไม่ชอบคิดอะไรที่เป็นระบบ เป็นคนไม่ค่อยพูด น้ำเสียงในการพูดก็อ่อนโยน เสียงเบา นุ่มนวลมีจิตใจอ่อนไหว มีความพยายามในการกระทำสิ่งต่างๆ น้อย มีสมาธิค่อนข้างต่ำ ไม่ค่อยชอบเข้าสังคม เป็นต้น

คนสัทธาจริต เป็นคนที่มีความประพฤติโง่โง่ไปในทางศรัทธา ความเลื่อมใส จึงเป็นคนจริงจัง ชอบฟังธรรม ชอบถวายทาน เป็นคนมีหลักการ มีความเป็นผู้นำ มีความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าในสิ่งที่ตนคิดว่าดีว่าถูกต้อง มักเป็นคนที่ไม่ค่อยประนีประนอมเท่าใดนัก คนที่ไม่เห็นด้วยกับตนมักเป็นฝ่ายผิดเสมอ การพูดก็มักจะพูดอย่างมีเหตุผล มีหลักการอยู่ตลอด พูดซ้ำๆ ซ้ำๆ ในสิ่งที่ตนเองเชื่อถือว่าถูกต้อง เป็นต้น

คนพทุธิจริต เป็นคนที่มีความประพฤติโง่โง่ไปในเรื่องปัญญา คือ ใช้ปัญญาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต จึงมีลักษณะของความเฉลียวฉลาด รู้จักจำแนกแยกแยะ มีปฏิภาณไหวพริบดี ใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรอง รู้จักเลือกเอาแต่ส่วนที่เป็นประโยชน์ อันจะสนับสนุนให้ตนได้กระทำความดียิ่งขึ้นไป

คนวิตกจริต คนประเภทนี้ มีความประพฤติโง่โง่ไปในเรื่องวิตก ซึ่งอาจวิตกได้ทั้งสองทางคือ วิตกในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ตรึกในกาม ตรึกในความพยาบาท และตรึกในความเบียดเบียน แต่ถ้ามีวิตกในทางที่ดี เช่น ตรึกที่จะออกจากกาม ที่จะออกบวช ความคิดที่ปลอดจากความโลภ ความไม่พยาบาท ไม่คิดเบียดเบียน คนประเภทนี้จึงมักหน้าบึ้ง ไม่ค่อยยิ้ม มักแต่ปากไม่ตรงกับใจ ไม่ค่อยรักษาสัญญา เป็นคนเจ้ากี้เจ้าการ สอดรู้สอดเห็น มักจะขำคิด เป็นต้น

สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของคำสอนเรื่องจริต ในทางพระพุทธศาสนา ซึ่งหากรู้จักนำไปใช้ประโยชน์จะทำให้เข้าใจตนเองและผู้อื่นมากยิ่งขึ้น และจะทำให้รู้จักเลือกวิธีที่จะปรับอุปนิสัยที่ไม่ดีของตนให้หมดสิ้นไปแล้วสร้างนิสัยใหม่ที่ดีงามให้เกิดขึ้นมาแทนได้ การอยู่ร่วมกับผู้อื่นก็จะทำให้เราเข้าใจซึ่งกันและกันมากขึ้นและรู้วิธีที่จะปฏิสัมพันธ์กับคนประเภทต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

น่านำรู้จาก บรรณาธิการ

1. โครงการซอฟต์แวร์ดี...มีนวัตกรรม

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) ร่วมมือกับสมาคมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ไทย (ATSI) พัฒนาโครงการซอฟต์แวร์ดี...มีนวัตกรรม โดยมีงบประมาณสนับสนุนไม่เกิน 200,000 บาทต่อโครงการ ซึ่งเป็นกลไกการสนับสนุนทางการเงิน เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมให้อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ไทยมีการพัฒนา เพื่อสร้างความได้เปรียบของการแข่งขันในตลาดอาเซียน ดูรายละเอียดได้ที่...

<http://www.nia.or.th/softwaredee>
กำหนดการปิดรับข้อเสนอโครงการรอบสุดท้ายคือ 10 มิถุนายน 2555

2. งาน Mahidol University International Week 2012 จัดขึ้นระหว่าง 18 - 22 มิถุนายน 2555 มีกิจกรรมต่างๆ นำสนใจดังนี้

MAHIDOL UNIVERSITY
Wisdom of the Land

Mahidol University International Week 2012
18 - 22 June 2012

- 18 June 2012
Foreign Faculty Forum
From 1.00 p.m.
@ Mahidol Learning Center
Salaya Campus
- 19 June 2012
Intercultural Workshop
9.00 a.m. - 4.00 p.m.
@ CMMU
Student Lounge 2nd Floor
Phayathai Campus
- 20 June 2012
Thai students Forum
Scholarship Exhibition
MU-IR Ambassadors Contest
Short Film
From 1.00 p.m.
@ Mahidol Learning Center
Salaya Campus
- 22 June 2012
Mahidol University International Night 2012
5.00 - 8.30 p.m.
@ Multipurpose Building
Salaya Campus

Facebook.com/MUInterWeek

ภาพกิจกรรม

สภาคณาจารย์จัดพิธีรดน้ำขอพรจากอาจารย์อาวุโส และสงฆ์พระพุทธรูป เพื่อเป็นสิริมงคลเนื่องในวันสงกรานต์ ณ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2555

สมาชิกสภาคณาจารย์เข้าร่วมงาน “เทศกาลสงกรานต์ สุขสราญปีใหม่อุษาคเนย์” ณ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2555

สภาคณาจารย์ฯ จัดสัมมนาสภาคณาจารย์ (Retreat) เรื่อง “บทบาทสภาคณาจารย์กับการทำงานร่วมกับส่วนงานต่างๆ ในมหิดล” เมื่อวันที่ 30-31 มีนาคม 2555 ณ บ้านทิพย์ สวนทอง อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม โดยได้รับเกียรติจาก ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.เจตนา นาควัชระ กรรมการสภามหาวิทยาลัยมหิดล ผู้ทรงคุณวุฒิ บรรยายพิเศษเรื่อง “ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21”

บรรณาธิการแถลง

โดย อ.ดร.ทัศนียา ร.นพรัตน์แจ่มจรัส

สวัสดิศึกษาคณะผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากรมหาวิทยาลัยมหิดลทุกท่าน ข่าวสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลฉบับนี้ได้รับเกียรติอย่างสูงจากความกรุณาของกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.เจตนา นาควัชระ ในการบรรยายพิเศษ เรื่อง ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 ให้สมาชิกสภาคณาจารย์ฟังในการไปสัมมนาของสภาคณาจารย์ที่จังหวัดสมุทรสงคราม และยังกรุณาอนุเคราะห์ตรวจทานต้นฉบับที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรพรรณ สมบูรณ์ ได้เรียบเรียงให้อีกวาระหนึ่ง เมื่อการสัมมนาดังกล่าวสิ้นสุดลง สมาชิกสภาคณาจารย์หลายท่านมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น และมุ่งมั่นที่จะทำงานเพื่อสภาคณาจารย์ อีกทั้งพัฒนาบทบาทการเป็นครูของตนเองมากขึ้น เพราะท่านอาจารย์เจตนา มิได้เพียงแค่สอนตามตำราที่ท่านนำมาให้อ่านล่วงหน้าเท่านั้น ท่านยังยกตัวอย่างสิ่งที่ดีที่ท่านเองไปพบพาน และปฏิบัติผ่านมาให้เป็นกรณีศึกษาอีกนัยหนึ่งด้วย นอกจากการสำนึกและการกระทำที่เป็นประโยชน์ของผู้ที่เป็นครูที่ท่านอาจารย์เจตนาได้กล่าวในการสัมมนาแล้ว ข่าวสภาคณาจารย์ฉบับนี้ยังมีบทความของการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นจากอาจารย์บุญมี พวงเพชร ผ่านเนื้อหาเกี่ยวกับจริตในทางพุทธศาสนา

โดยรวมแล้วข่าวสภาคณาจารย์ฉบับนี้น่าจะมีประโยชน์ทั้งในด้านจิตใจ และด้านการปฏิบัติงานแก่บุคลากรมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งถ้าท่านใดมีข่าวหรือสิ่งที่น่าสนใจที่น่าจะเกิดประโยชน์ต่อสมาชิกท่านอื่น สามารถส่งบทความมาให้กองบรรณาธิการข่าวสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดลพิจารณาได้ที่สำนักงานสภาคณาจารย์ฯ และฉบับหน้าโปรดติดตามข้อคิดที่น่าสนใจจากประสบการณ์ในต่างแดน และ เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งซึ่งไม่ไกลจากมหาวิทยาลัยมหิดลค่ะ พบกันใหม่ฉบับหน้าค่ะ

เจ้าของ

สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล
สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ชั้น 5
999 ถนนพุทธมณฑลสาย 4
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล
จ.นครปฐม 73170
โทรศัพท์ : 0-2849-6351-2
โทรสาร : 0-2849-6351

บรรณาธิการประจำฉบับ อ.ทัศนียา ร.นพรัตน์แจ่มจรัส

กองบรรณาธิการ

รศ.ศรีสินี อินทรมณี อ.ทัศนียา ร.นพรัตน์แจ่มจรัส ผศ.พรพรรณ สมบูรณ์
รศ.วิไล หนูหนักดี รศ.วิสูตร พองศิริไพบูลย์ ผศ.สมศักดิ์ วงศาवास
ผศ.สุภาวรรณ เศรษฐบรรจง อ.อิสระ ชูศรี

ประสานงานกลาง

สุจิตรา สอนสม พัชญา วงษ์วันทนี

ออกแบบและจัดทำรูปเล่ม

พรศิริ บุญมาวงศ์

สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยมหิดล
999 สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
ถนนพุทธมณฑลสาย 4 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล
จ.นครปฐม 73170

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตที่ ๓๒๕๓๓
ไม่ประสงค์ชำระ